

NORGES HØYESTERETT

Den 23. november 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av justitiarius Øie og dommerne Endresen og Bergh i

HR-2018-2242-U, (sak nr. 18-175046STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Lukasz Pawel Niedzielski)

mot

Påtalemyndigheten (politiadvokat Maria Weider)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder rettslig prøving av vilkårene for utlevering til Polen, jf. utleveringsloven § 17.
- (2) Justis- og beredskapsdepartementet mottok 29. august 2018 begjæring om utlevering av A fra Norge til Polen. A er polsk statsborger. Grunnlaget for begjæringen er at A ble idømt en betinget fengselsstraff ved dom avsagt 10. september 2014 av Ostrowiec Swietokrzyski tingrett. Dommen ble senere endret ved Kielce lagmannsretts dom 18. mars 2016 der straffen ble fastsatt til fengsel i 2 år og 6 måneder.
- (3) Påtalemyndigheten begjærte 21. september 2018 rettslig prøving av om lovens vilkår for utlevering var oppfylt. Saken ble behandlet i Tønsberg tingrett 3. oktober 2018, men utsatt som følge av at retten ikke hadde fått forelagt de originale dokumentene fra polske myndigheter. Det ble avholdt nytt rettsmøte 19. oktober 2018, og Tønsberg tingrett avsa samme dato kjennelse med slik slutning:

"Vilkårene for utlevering av A til Polen for fullbyrdelse av avsagt dom 10. september 2014 av Ostrowiec Swietokrzyski tingrett, endret ved dom 18. mars 2016 av Kielse lagmannsrett er til stede."
- (4) A anket kjennelsen til lagmannsretten. Agder lagmannsrett avsa 8. november 2018 kjennelse med slik slutning:

"Anken forkastes."
- (5) A har anket kjennelsen til Høyesterett. Det er anført at vilkårene for utlevering ikke er oppfylt. Lagmannsretten har lagt til grunn uriktig forståelse av vilkåret i utleveringsloven § 10 nr. 1 som fastslår at utlevering ikke skal skje dersom det er særlig grunn til å tro at dommen ikke bygger på en riktig vurdering av skyldspørsmålet. Lagmannsretten har ukritisk lagt til grunn

at avgjørelsen er avsagt i et Schengenland, og at tilliten til deres rettssystem er høy. En slik forutsetning kan ikke lenger legges til grunn. A har forklart at han ikke var til stede under behandlingen av straffesaken i Polen. Lagmannsretten har lagt terskelen for høyt for hva som anses som opplysninger som underbygger at den nasjonale domstolen har foretatt en uriktig vurdering av skyldspørsmålet.

- (6) *Påtalemyndigheten* har i korte trekk anført at lagmannsrettens vurdering av vilkårene i utleveringsloven § 10 nr. 1 er riktig, og at vilkårene for utlevering til Polen er oppfylt.
- (7) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken er en videre anke over kjennelse, og ankeutvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolkning, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd. Når det gjelder forholdet til Grunnloven og Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK), kan ankeutvalget også prøve den konkrete rettsanvendelsen, men ikke lagmannsrettens bevisbedømmelse.
- (8) Utleveringsloven § 10 nr. 1 lyder slik:
- "Er den som begjæres utlevert domfelt for handlingen i den fremmede stat, skal utlevering ikke skje dersom det er særlig grunn til å tro at dommen ikke bygger på en riktig vurdering av spørsmålet om vedkommende er skyldig i gjerningen."**
- (9) Det følger av forarbeidene til bestemmelsen at når det er avsagt dom for handlingen i den fremmede stat, forutsettes det at norske myndigheter i alminnelighet skal kunne anse dommen som et tilstrekkelig bevis for vedkommende persons skyld, med mindre det er "særlig grunn" til å tro at domfellelsen er feil, jf. Ot.prp. nr. 30 (1974–1975) side 36. Dette er også presisert i Høyesteretts praksis, senest HR-2018-1053-U avsnitt 13.
- (10) Om fravær utgjør en slik "særlig grunn", vil bero på en konkret vurdering i den enkelte sak. Ankeutvalget bemerker at opplysninger om at dommen er avsagt uten at domfelte har vært til stede eller fått anledning til kontradiksjon, kan være et moment som taler for at det bør foretas en noe mer inngående prøving av domfellelsens riktighet, herunder om rettergangen som ledet frem til dommen, har ivaretatt grunnleggende rettssikkerhetskrav.
- (11) I foreliggende sak har A både for tingretten og lagmannsretten anført at rettsprosessen i Polen ble gjennomført uten at han var informert. Det fremgår ikke av verken tingrettens eller lagmannsrettens avgjørelser om denne anførselen har vært nærmere vurdert eller om det har vært gjort undersøkelser for å avklare om hensynet til kontradiksjon ble tilstrekkelig ivaretatt under rettergangen i Polen.
- (12) Lagmannsrettens kjennelse må etter dette oppheves.
- (13) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Clement Endresen
(sign.)

Toril M. Øie
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)

Riktig utskrift: